

STICHTING SENIORENRAAD STICHTSE VECHT

Secretariaat: Oud Over 84, 3632 VE Loenen a.d. Vecht,
tel. 0294 234535, e-mail: jokevanschoot@hotmail.com

aan: het College van B en W van de gemeente Stichtse Vecht

cc : leden van de Gemeenteraad

betreft : **Advies Seniorenraad Stichtse Vecht inzake de vormgeving van Sociale Wijkteams.**

Maarssen, 26 juni 2014

Geachte College,

Naar aanleiding van de diverse notities die dezer dagen worden behandeld betreffende de inrichting van het Sociaal Domein maakt de Seniorenraad Stichtse Vecht zich grote zorgen over de vormgeving van de Sociale Wijkteams (SWT).

Tijdens de raadsconferentie Sociaal Domein op 7 mei in het gemeentehuis Wijde Meren bleken de drie gemeenten voor een uitgesproken top-down benadering te kiezen en de regie zoveel mogelijk in eigen hand te willen houden, met een gelijkvormige aanpak voor alle wijkteams. Dat bleek eveneens tijdens de presentatie voor het 1 ste lijns café op 12 mei in Maarssen. Het door de gemeente gepresenteerde Sociale Wijkteam sloot op geen enkele wijze aan bij de werkwijze die reeds geruime tijd wordt toegepast in de pilots in Maarssen en Breukelen. De aanwezigen kregen de indruk dat deze pilots door de gemeente worden gedoogd, maar niet worden meegenomen in het model dat de gemeente voor ogen staat. Voor de beroepsbeoefenaren die zich binnen deze pilots inzetten een bijzonder ontmoedigende ervaring.

Ook in de notities die thans voorliggen ter behandeling in de Gemeenteraad komen wij dezelfde benadering tegen. Er zijn diverse voorbeelden in het land, zoals bijv. in Zaanstad en Venlo, waarbij juist voor een bottom-up benadering is gekozen en die gedragen lijkt te worden door de bewoners. Het is de uitdaging om de zorg zoveel mogelijk dicht bij huis te organiseren, waarbij de eigen kracht, zelfredzaamheid en identiteit van de inwoners de uitgangspunten zijn (uw Hoofdlijnenakkoord coalitie Stichtse Vecht 2014-2018). De inwoners staan hierbij voorop en nemen initiatieven door het zelf oprichten van nieuwe organisatievormen. De gemeente dient een kader te scheppen dat dit stimuleert en moet niet zichzelf in de uitvoerende rol plaatsen.

Wij willen bij u aandringen op een aanpak die hoort bij deze tijd.

- . Sociale Wijkteams moeten vanuit de basis worden opgebouwd, gebruik makend van de aanwezige sociale infrastructuur.
- . Er moet ruimte zijn voor differentiatie; er moeten verschillen mogelijk zijn die samenhangen met de specifieke kenmerken van de betreffende wijk of kern.
- . Voor de wijkverpleegkundige dient een centrale rol weggelegd te zijn, in nauwe samenhang met de samenwerkende huisartsen.

- . Het SWT verdient een fysieke plaats in de wijk, die ook kan dienen als ontmoetingsplaats voor de bewoners met hun activiteiten en voor professionals.
- . De gemeente dient actief in gesprek te gaan met professionals en organisaties die in onze eigen gemeente en in de verschillende kernen actief zijn en dient zich niet uitsluitend te verlaten op hetgeen in het project met de beide buurgemeenten wordt uitgedacht.
- . De ervaringen opgedaan in de pilots in Breukelen en Maarssenbroek dienen te worden ingebracht bij de keuze van het organisatiemodel SWT. Dat lijkt op dit moment niet het geval te zijn.
- . De Seniorenraad is géén voorstander van een ambtelijke bemanning of aansturing van de Wijkteams, ook niet op voorlopige basis.
- . Het SWT is niet een soort van verwijzer of indicatieorgaan, maar lost zelf – op basis van professionaliteit van de leden van het wijkteam – het grootste deel van de hulpvragen op, al dan niet met behulp van een vrijwilligerspool die door de deelnemers aan het SWT is georganiseerd.
- . De opzet van het SWT moet flexibel zijn; er moet kunnen worden geleerd van de ervaringen die men al werkend opdoet.
- . De opzet van de Sociale Wijkteams moet kunnen worden aangepast als gevolg van de rol en plaats die in de nog komende wetgeving wordt toegekend aan de functie Wijkverpleging.
- . Het SWT moet werken met een minimum aan regels; de overheid moet burgers en professionals vertrouwen geven.

De Seniorenraad geeft uw College ernstig in overweging om de tot dusverre gekozen top-down aanpak los te laten. De opzet van de Sociale Wijkteams moet primair voorwerp zijn van een open discussie met alle professionele partners en andere betrokkenen en moet kunnen worden beïnvloed vanuit de ervaringen die in de pilots zijn opgedaan.

In de hoop u met deze inbreng van dienst te zijn en bereid om een en ander nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens de Seniorenraad Stichtse Vecht

J.J. Onnes (voorzitter)

Bijgaand treft u een notitie aan over het Zaanse model.

Notitie Seniorenraad SV over het Zaanse model

De Seniorenraad heeft zich georiënteerd op ontwikkelingen elders in het land. Ons spreken die voorbeelden aan waar de gemeente, samen met de professionals, de instellingen die in de gemeente werkzaam zijn en de bevolking, vormgeven aan de vernieuwing. Het gaat dan niet louter om nieuwe gemeentelijke regie, waarbij tegen afgeknepen prijzen wordt ingekocht bij bestaande professionele instellingen. Nee, naar onze mening dient het juist te gaan om voorbeelden waarbij de instellingen zelf zich vernieuwen en via samenwerking tot nieuwe arrangementen komen. Daardoor kunnen dan bezuinigingen worden gehaald terwijl de hulp en dienstverlening op niveau kan blijven of zelfs kan verbeteren.

Ons spreekt met het oog hierop de ontwikkeling in de gemeente Zaanstad aan. In het kort geven wij hier de belangrijkste elementen van de ontwikkeling daar aan. Voor uitgebreidere informatie verwijzen wij naar:
([websitewww.zaanstad.nl/mozard/document/docnr/156080](http://www.zaanstad.nl/mozard/document/docnr/156080))

Algemeen

De sociale wijkteams bewegen zich op het terrein van Welzijn, Zorg, Werk en Inkomen, Wonen en gezinsrelaties. Concrete zaken die aan de orde kunnen komen zijn onder meer huishoudelijke hulp, medische zorg, financiële problemen, mantelzorg, eenzaamheid en psychische problemen.

Doelen

De sociale wijkteams dienen grofweg vier doelen, te weten:

- Het organiseren van de juiste hulp en ondersteuning, waarbij zoveel mogelijk hulp van de tweede naar de eerste lijn wordt gebracht
- Het verminderen van overheidsafhankelijkheid
- Het versterken van de buurtkracht
- Het realiseren van hulp en dienstverlening binnen de haalbare financiële grenzen

Het versterken van de buurtkracht bestaat onder meer uit het bijeenbrengen van wijkgenoten met een vraag om hulp en dienstverlening en wijkgenoten die op die terreinen een aanbod kunnen doen.

De organisatie

De organisatie wordt *niet* door de gemeente ter hand genomen. Op aanwijzing van de gemeente wordt er per wijk een hoofdaannemer benoemd. Dit is een instelling die in de wijk werkzaam is. Deze hoofdaannemer zorgt ervoor dat er voldoende deskundigen in het wijkteam worden benoemd om de problematiek te kunnen aanpakken. Het voordeel hiervan is dat afhankelijk van de samenstelling van de wijk en de historische problematiek, een

hoofdaannemer kan worden benoemd die voeling heeft met de wijk. Het is aan de hoofdaannemer om, binnen het vastgestelde budget, professionals van andere instellingen in te huren. Op den duur kan hieruit een coöperatie voor de wijk ontstaan. Er is duidelijk sprake van een groeimodel.

Taak

De taak van het SWT is het signaleren van enkelvoudige en meervoudige problematiek. Uitgaande van de professionaliteit van de medewerkers van de deelnemende instellingen, zijn de medewerkers daartoe in staat.

Twee keer per maand houden de wijkteams casuïstiekoverleg. In crisisgevallen treden zij direct op.

De SWT's worden in staat geacht de enkelvoudige problematiek zelf tot een oplossing te brengen, al dan niet samen met de pool van vrijwilligers waarover de meeste instellingen wel beschikken. Dit impliceert dat de sociale Wijkteams 80 tot 90% van de problemen zelf in direct contact met de hulpvragers kunnen behandelen of oplossen. Voor meervoudige problemen doet het Sociale Wijkteam een beroep op tweedelijns voorzieningen die zij in hun netwerk hebben.

Taak van de Gemeente

De gemeente stuurt op verschillende gebieden:

- de gemeente zorgt voor de populatiebeposting per wijk. Afhankelijk van de samenstelling van de wijk en de historische budgets per zorgterrein over de afgelopen jaren, zal er een verdeelsleutel voor het budget per wijk moeten worden vastgesteld. Op grond van monitoring, zal de gemeente de budgets van jaar tot jaar moeten kunnen bijstellen.
- de SWT zullen een ruimte moeten hebben voor het casuïstiek- en ander overleg en een ruimte waar vrijwilligers elkaar van tijd tot tijd kunnen ontmoeten voor de cohesie en het maken van afspraken over handelwijzen in moeilijke gevallen. Ook is het van groot belang om een aanlooppunt voor wijkbewoners te hebben en voor het organiseren van ijsactiviteiten.
- de gemeente zorgt voor de nodige ICT-ondersteuning.
- de gemeente zorgt voor een uniform beeldmerk van de sociale wijkteams
- de gemeente is de organisator van het permanente leerproces van de sociale wijkteams. Zeker in de eerste Jaren is het van het grootste belang dat de wijkteams systematisch van elkaar leren en dat de vrijwilligers worden bijgeschoold.